

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА
І ПРЕЗІДУМА ВЯРХОУНАГА СОВЕТА БССР

№ 44 (7605) | Пятніца, 17 сакавіка 1944 г. | Цана 20 к.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Маршалу Совецкага Саюза КОНЕВУ

Войскі 2-га УКРАИНСКАГА фронта, развіваючы наступленне, учора, 15 сакавіка, у выніку імклівай атакі танкавых злучэнняў і пяхоты, авалодалі вялікім чыгуначным вузлом і горадам ВАПНЯРКА, перарэзашы, такім чынам, важнейшую чыгуначную магістраль ЖМЕРЫНКА—ОДЭСА.

У баях за авалоданне ВАПНЯРКА вызначыліся танкісты генерал-лейтэнанта танкавых войск БАГДАНАВА, генерал-маёра танкавых войск ДУБАВОГА і войскі генерал-лейтэнанта ТРАФІМЕННА і генерал-лейтэнанта ЖМАЧЭНКА.

У азnamенаванні атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за вызваленне ВАПНЯРКА, прадстаўцы да прысвоення назвы «ВАПНЯРСКІХ» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 16 сакавіка, у 21 гадзіну стаўца нашай Радзімы МАСНВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 2-га Украінскага фронта, якія авалодалі вялікім чыгуначным вузлом і горадам ВАПНЯРКА,—дванаццацю артылерыйскімі залпамі са ста дваццаці чатырох гармат.

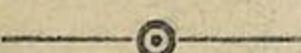
За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯУЛЯЮ ПАДЗІНУ ўсім кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за ВАПНЯРКА.

Вечная слава героям, якія загінулі ў баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

16 сакавіка 1944 года.

Пастанова XII пленума ВЦСПС

15 сакавіка 1944 года.

Аб аслабаненні тав. Шверніка Н. М.
ад работы ў ВЦСПС

XII пленум ВЦСПС пастаноўляе:

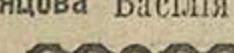
У сувязі з абраннем тав. Шверніка Нікалая Міхайлавіча Першым Намеснікам Старшыні Прэзідтура Вярхоўнага Совета СССР і Старшыні Прэзідтура Вярхоўнага Совета РСФСР, аслабаніш яго ад работы ў ВЦСПС.

Пастанова XII пленума ВЦСПС

15 сакавіка 1944 года.

Аб абраниі тав. Кузняцова В. В.
Старшыні Усесаюзнага Цэнтральнага Совета
Прафесіянальных Саюзаў

XII пленум ВЦСПС пастаноўляе:
Абраць Старшыні Усесаюзнага Цэнтральнага Совета Прафесіянальных Саюзаў тав. Кузняцова Васілія Васільевіча.

383 тысячы рублёў на пабудову танкаў

КАСЦЮКОВІЧЫ. (Наш нар.). патрыёты ўнеслі ў раёнае аддзяленне дэяржбанка на пабудову танкаў для Чырвонай Арміі збору сродак на абарону Радзімы. За кароткі час совецкі 383.000 рублёў.

Войскі 2-га Украінскага фронта, у выніку імклівай атакі танкавых злучэнняў і пяхоты, авалодалі вялікім чыгуначным вузлом і горадам Вапнірка, перарэзашы, такім чынам, важнейшую чыгуначную магістраль Жмерынка—Одэса.

Слава герайчнай Чырвонай Арміі, якая вызваліле совецкую зямлю ад нямецкіх захопнікаў!

АД СОВЕЦКАГА ІНФОРМБЮРО

АПЕРАТЫУНАЯ ЗВОДКА ЗА 15 САКАВІКА

На працягу 15 сакавіка на Паскунайскім напрамку нашы войскі адбівалі контратакі буйных сіл пяхоты і танкаў праціўніка і панеслі яму вялікія страты ў жывой сіле і тэхніцы.

На Вінніцкім напрамку нашы войскі, працігваючы, развіваючы наступленне, авалодалі раённымі цэнтрамі Вінніцкай області горадам і чыгуначным вузлом Калінаўна, Турбай, Варановіца, Сінковіцы, а таксама з баямі занялі больш 50 другіх насялённых пунктаў, у тым ліку вялікія насялённыя пункты Паўлаўна, Халівінцы, Касаковічы, Бальшыя Крушлінцы, Пісараўна, Янкоў, Пілява, Хвастоўцы, Жорнічча, Крыніцы, Омечінцы, Мельнікі і чыгуначныя станцыі Гулявіцы, Турбай, Варановіца, Фердынандайна, Сітнікі.

На паўднёвым заходзе ад Умані войскі 2-га Украінскага фронта паспяхова фарсіравалі раку. Паўднёвы Буг на 100-кілометровым фронце і, зламіўши супрапольенне праціўніка на правым беразе ракі, прасунуліся наперад ад 20 да 30 кілометраў. Войскі фронта авалодалі раённымі цэнтрамі Вінніцкай області горадам Бершадь, горадам Трасцянец, Обадоўка,

Ольгаполь, з баямі занялі больш 100 других насялённых пунктаў, у тым ліку вялікія насялённыя пункты Мачуха, Міхалёўна, Халадоўна, Клебань, Кінасаўка, Дзямініўка, Савінцы, Ляўноў, Цыбульіўка, Жабарычына, Бандураўка, Белы Камень, Кірасаўка, Ляхавічы і чыгуначныя станцыі Ладыжын, Ульянаўка, Дзяміноўка, Трасцянец, Усце, Бершадь. На поўдзень ад горада Умань войскі 2-га Украінскага фронта авалодалі раённымі цэнтрамі Одэскай області Грушка, Галаванеўск, насялённыя пункты Шамараўка, Данілава Балка, Межырычына, Шыпіліўка і чыгуначныя станцыі Грушка, Галаванеўск.

На заходзе ад города Кіраваград нашы войскі з баямі прасоўваліся ўперад і авалодалі раённымі цэнтрамі Кіраваградской області Тішкоўка, а таксама занялі больш 60 других насялённых пунктаў, сярод якіх вялікія насялённыя пункты Панакілава, Цярніўка, Карбоўка, Нова-Нікалаеўка, Казак-Балка, Афанас'еўка, Дружылубаўка, Нова-Мар'янаўка, Злынка, Каменны Мост, Воранаўка і чыгуначныя станцыі Капусціна, Навакоўка.

АПЕРАТЫУНАЯ ЗВОДКА ЗА 16 САКАВІКА

На працягу 16 сакавіка на Паскунайскім напрамку нашы войскі паспяхова адбівалі контратакі пяхоты і танкаў праціўніка і панеслі яму вялікія страты ў жывой сіле і тэхніцы.

На Вінніцкім напрамку нашы войскі, працігваючы наступленне, зламіўши раённымі цэнтрамі Вінніцкай області горадам Неміраў, Тыўраў, а таксама з баямі занялі больш 40 других насялённых пунктаў, у тым ліку вялікія насялённыя пункты Сальнік, Мядзведка, Сасонка, Стадніца, Цяжылаў, Вітава, Варашылаўка, Суціскі, Луна Неміроўская, Стрэльчынцы, Карапіна і чыгуначныя станцыі Цюшын, Гнівань.

Войскі 2-га Украінскага фронта, развіваючы наступленне, у выніку імклівай атакі танкавых злучэнняў і пяхоты, авалодалі вялікім чыгуначным вузлом і горадам Вапнірка, перарэзашы, такім чынам, важнейшую чыгуначную магістраль Жмерынка—Одэса, раённым цэнтрам Вінніцкай області горадам Тульчины, а

таксама занялі больш 30 других насялённых пунктаў, у тым ліку вялікія насялённыя пункты Далікон, Грыненік, Крышынцы, Войтавічы, Ліпаўка, Слабада Шарапаўка, Сокалаўка, Гербіна.

Пры заняціі станцыі Вапнірка войскамі 2-га Украінскага фронта захоплены трафей: паравозаў—12, вагонаў—500, эшалонаў з вагонамі маёмасцю—2, аўтамашын—1.300, вялікія артылерыйскія склады і многа іншай ваеннае маёмасці, падлік якой працягваецца.

На паўднёвым заходзе ад города Кіраваград нашы войскі, працігваючы, развіваючы наступленне, авалодалі раённымі цэнтрамі Кіраваградской області горадам Бабрынек, Ройнае і з баямі занялі больш 60 других насялённых пунктаў, сярод якіх вялікія насялённыя пункты Андрэўка, Ліпніўка, Гладосы, Еўданімаўка, Шуценка, Карказелёўка, Грыгораўка, Аляксееўка, Саланікавата.

На другіх участках фронта — баі мясцовага значэння. На працягу 14 сакавіка нашы войскі на ўсіх фронтах падблі і знішчылі 82 пямецкія танкі. У паветраных баях і агнём занітнай артылерыі збіта 35 самалётў праціўніка.

На Нікалаеўскім напрамку нашы войскі працігвалі весці наступальныя баі, у ходзе якіх авалодалі раённым цэнтрам Нікалаеўскай області Новая Одэса, а таксама з баямі занялі больш 40 других насялённых пунктаў, у тым ліку вялікія насялённыя пункты Міхайліўка, Троіцкае, Хрыстафораўка, Балачына, Нова-Данцыг, Добрая Крыніца і чыгуначныя станцыі Лоцкіна, Грэйгава. У раёне Беразнегаватае, Снігіройна нашы войскі поўнасцю ліквідавалі рэшткі акружанай групшыркі праціўніка. Захоплена вялікая колкасць трафеяў і многа палонных.

На другіх участках фронта ў раёне пунктаў ішлі баі мясцовага значэння. На працягу 15 сакавіка нашы войскі на ўсіх фронтах падблі і знішчылі 43 пямецкія танкі. У паветраных баях і агнём занітнай артылерыі збіта 42 самалётў праціўніка.

ВЫСОКАЯ УЗНАГАРОДА

Народны Камісар Шляхоў Зносін Л. М. Кагановіч узнагародзіў групу работнікаў Беларускай чыгункі за паспяхове выкананне задания Дзяржаўнага Камітэта Абароны і НКШЗ.

Значком «Печэтнemu жалезному дорожніку» ўзнагароджана 48

чалавек, сярод іх тав. Краснаба́сю—генерал-дыврэктар цягі 3 рапта—начальнік дарогі, тав. Гольдберг—дзяяржарны на дэпо Нова-Беліца, тав. Міхеенка—начальнік тэхнічнага агледу; значком «Отличны пасажыр»—12 чалавек, «Отличны паровознік»—12 чалавек, «Отличны движенец»—18,

«Отличны путеец»—5, «Отличны связнік»—8, «Отличны вагоннік»—8, «Отличны восстанавітвель»—8, «Отличны адміністративны работнік»—7 чалавек. Значком «Ударнику стаціоннага призыва» ўзнагароджана 63 чалавекі. Усяго 177 чалавек.

ВЫРАСЦІМ ВЫСОКІ, ВАЕННЫ ЎРАДЖАЙ!

Налгаснікі сельгасарцелі імені Леніна, Насцюковіцкага раёна,
змагаюцца за стопудовы ўраджай

ПЕРАД ВЫЕЗДАМ У ПОЛЕ

Веснавая слябы — адзін з рапахоўскіх першяду сельгасарцаў дарчага года. Яна патрабуе ад нас выключнага напружання сіл і выкарыстання мясцовых рэсурсаў. Асабліва гэта адносіцца да нас, дзе больш двух год гаспадарыў немец і разбурыў усю арцельную гаспадарку.

Да слябы мы рапахуемся ад самай восені. Засыпалі на пасенне саме лепшае адборнае зерне. Адрамантавалі сельгаспадарчы інвентар, у поўны парадак прывялі зброй. Усё гэта зроблена грунтоўна, па-гаспадарску, каб у час слябы не прастаўаць у баразне з-за розных непададак.

На калгасным сходзе абмеркавана пытанне, на якіх участках якія культуры будзем сесяць. Пад пішаніцу і тэхнічныя культуры падобраны лепшыя больш ураджайнія ўчасткі зямель. У брыгадзе складзены вытворцы план правядзення слябы.

Зараз у нашай брыгадзе над-

рыхтоўка да слябы амаль закончана. Брыгада ў баявой гатоўнасці можа выехаць на палявыя работы і ў сціслыя тэрміны працавесці слябу.

Для палёткі напружання на слябу, мы началі вывазку гною на поле. За некалькі дзён вывезена звыш сотні вазоў. Праз пекалькі дзён, калі закончым лесавывазку, уся рабочая сіла і коні будуць перакінуты на вывазку ўгнаеній.

Гэтыя поспехі дасягнуты дзякуючы самаадданай працы калгаснікаў і калгасніц. Многія калгасніцы, як Марыя Запекіна, Насця Антоненка, Ульяна Запекіна штодзённа перавыконаюць нормы выпрацоўкі.

Мы прыкладзем усе намаганні да таго, каб правесці слябу ў сціслыя тэрміны і па высокім агратэхнічным узроўні. Сваё абавязательства мы выканаем — вырасцім стопудовы ўраджай.

Марыя АНТОНЕНКА,
брыгадзір першай брыгады.

Выкарыстаем дадатковае цягло

Мой муж на фронце, сын быў у партызанах. Яны б'юць немцаў, змагаючы за вызваленіе Беларусі ад фашысцкай павалачы.

Цяпер мы вызвалены, жывём вольна, па-калгаснаму. Перад на мі, гаспадарамі свайг зямлі, стаіць важнейшая задача — як магадзіш падрыхтавацца і хутчэй правесці слябу, каб атрымады ўраджай.

Я паглядзела на коней, што засталіся, і надумала: «Мала коней, ці зможам засеяць зямельку?» Цяжка будзе, і я рашыла ў

ВЯСНА І ДЗЕ!

Ізде вясна. Калгаснікі радуюцца першай вясене на вызваленай фашысцкага ярма зямлі. Радуюцца і стараніна рапахующа іх. У кожнага адно жаданне — поўнасцю засеяць ўсю зямлю і атрымаць высокі ўраджай.

Старшыня калгаса Аляксей Васілевіч Белакураў падвоўзіць выскі падрыхтоўкі да слябы. Яго калгас снаборнічае з суседнім — Чырвоны араты, і Белакураў, які прышоў з партызанскаю атада і не мае дастатковага воінскага здараўя, — пляўжо суседзі падрэзяць яго. Сёння ў калгасе ўзле сход. Прадстаўнік райкома партыі будзе дакладваць аб вынівях праверкі.

Аляксей Васілевіч ідзе на калгасны двор. Вось адноўлены свідані. Звяло кладаўшчыка Марыі Запекінай ачышчае насенне.

— Ну, як, бабкі, справы?
— Заканчваю ачышчаньне, — дказаў калгасніца. — А пасля якое!

І калгасніца паказваюць засені, поўныя буйнага залапістага сені пшаніцы, ячменю і аўса.

Чуваць удары кавальскага мата. Яны то заміраюць паволь-

на, то разам запаўняюць паваколле перавозкамі жалеза. Старшыня не можа мінуць кузні. Каваль Іосіф Фёдаравіч Запекін робіць матыкі для агароднай брыгады.

— Трэба, Іосіф Фёдаравіч,

глядзіў для боран зрабіць. Хай пра запас будуць.

— Правільна. Закончы вось

матыкі і за гэта вазымуся.

Усюды адчуваецца прыход вясны. Вось з некалькіх двароў выехаі падводы, нагружаныя гноем, і адна за адной панігнулася ў поле. Сотні вазоў гною ўжо вывезлі калгасніцы з сваіх хлявоў. Яны абавязаліся вырасці стопудовы ўраджай зернавых.

Жанчыны — асноўная сіла ў калгасе. І праўлене калгаса кланоўцца аб іх. Ужо заканчваецца аbstаляванне дзіцячых яслияў і пляцоўкі.

Непрыкметна надыноўшчына вечар. Старшыня калгаса ідзе на сход з цвёрдай упэўненасцю, што яго калгас не адстаў ад суседзяў.

Ізде вясна. І селянін-калгаснік мацней ступае, адчуваючы сябе поўным гаспадаром вольнай беларускай зямлі.

І. ІСАЧАНКА.

Насенне сабрана, ачышчана

З першым спегам мы началі рапахаванца да веславой слябы. На агульным сходзе парашылі неадкладна прыступіць да збору насення.

Піхто не хацеў застасцца ў баку ад гэтай важнай справы. Спачатку прывялі ў парадак свірны, зрабілі засекі і началі збор насення. Янчэ ў капцы 1943 года мы поўнасцю закончылі збор зернавых і тэхнічных культур, заўважыўши першынство ў раёне.

Насення ў нас хоціць на ўсю плошчу, якую мы засявалі ў 1941 годзе. Мы яго ачысцілі на зерпаачышчальных машынах, якія ўдалося захаваць ад немцаў. Для гэтага была створана брыгада пад маім кіраўніцтвам. Калгасніцы працавалі з усёй стараннасцю і уміннем.

Зараз мы заканчваєм паўторную ачыстку ўсіх культур. Насенне праверана на ўсхожасць і дало добрыя паказчыкі.

На час веславой слябы мы сабралі шмат мяшкоў, каб не было перарабоўкі у падвозцы насення на поле.

Кладаўшчык
Марыя ЗАПЕКІНА.

Дапамагаем калагасу

Калгаснікі адрамантавалі нашу школу, забиснечылі яе апалам. І мы зараз вучымся ў светлых і цэнтальных памяшканіях.

За гэта мы вельмі ўдзячны калгаснікам і калгасніцам. На вучніўскім сходзе мы рашылі дапамагаць калгасу. У выходныя дні наслія заняткаў мы збіраем угаінені. Ужо сабрана 4 цэнтнера попелу і 6 цэнтнераў ітунінага памёту. Гэта наші певязлікі глядзіў для боран зрабіць. Хай пра запас будуць.

— Правільна. Закончы вось

матыкі і за гэта вазымуся.

Усюды адчуваецца прыход вясны.

Вучні Валодзя САЛАБУТА,

Міхась НАПРЭНКА, Елена

ЗАПЕКІНА.

Коні гатовы да вясны

Конюхам я працаваў у калгасе і да Айчынай вайны. А коні добрыя ў нас былі. Бывала, прыедзені на кірмаш, дык калгаснікі суседніх калгасаў зайдзісцяць. Не коні, а лялькі. Да кожнага каня збруя падагнана, усе калёсы на жалезніх хадах.

Прышла праўжэрлівая немчура і начала рабаваць наш калгас. Забрала амаль усіх коней, збрую. Сэрца ў мяне ablівалася крывею, калі немцы нашых коней забіралі. Але мы стараліся захаваць калгасных коней. Хавалі іх у лесе, у хмызняках. Я асабіста збярг аднаго каня і жарабёнка.

Чырвоная Армія вызваліла нас, і мы адразу ж началі аднаўляць калгасную копегадоўлю. З дапамагаю калгасніка Івана Запекіна і 70-гадовага Гандрата Запекіна мы за кароткі тэрмін адрамантавалі канюшню, зрабілі добрыя станкі. 21 конь і 10 жарабіт былі паставлены ў цёплае і ўтульнае памяшканне. З гэтага часу ў мяне ціма іншых клопатай, як прыгляд копей.

Янчэ задоўга да світания мы закладваем коням сена. Пасля вадапою пасынаем аўса. Затым зноў даём грубы корм. Кормім коней трох разы ў дзень, а больш слабішых і тых, якія выконваюць

цикную працу, — па чатыры разы ў дзень і заўсёды ў адполькавы час.

Задаўшы корм, я заўсёды гляжу, каб коні не танталі кармы пад ногі. Штодзённа чынчу каняй. На канюшні ўстаноўлена кругласутачнае дзяжурства копохай.

Перш, чым выдаць калгасніку каня, я павінен даведацца, куды ён ідзе, на якую працу. Напярэдзяю калгасніку, асабліва падлеткаў, каб яны не вельмі ганялі коней, не перагружалі іх, давалі адначываць.

На далёкую дарогу я выдаю па 2—3 кілограмы аўса, па пуду добрага сена на суткі. А калі ўсе коні былі па лесавывазках, я таксама быў там і даглядаў за імі.

Кармоў для нашых коней упакуне дастаткова. Маецца звыш 1.000 цэнтнераў сена, 365 цэнтнераў бульбы, 65 цэнтнераў аўса, яравая салома, мякіца.

Слябы той-жа фронт. Таму я стараліся рапахаваць коней. Зараз усе замацаваныя за мною коні маюць сярэднюю і вышэйсярэднюю ўкорыленасць. Яны гатовы да палівых работ.

Старшы канюх
Яку ГЛЁНАУ.

У КАЛГАСНАЙ КУЗНІ

Без добрай кузні калгасу не абыйтися — то колы трэба перацягнуць, то атосу зрабіць, лемеш падправіць ці ворчык выкаваць. Пасправай за ўсім хадзіць у суседні калгас, дык не будзе часу калі і працаваць. Адным словам, без кузні ў калгасе, як без рук.

Вось чаму з першых дзён адраджэнія арицельнай гаспадаркі мы ўзяліся за аднаўленне калгаснай кузні. На агульным сходзе міне прызначылі кавалём. Прышоў я ў кузні, а там — пакаўніца ды меҳ. Ні малаткou, ні зубі, ні жалеза.

Параўся са старшынёю калгаса, ды наехаў з калгаснікамі да ўзарваных партызанамі німецкіх эшалонаў. Там раздабылі жалеза. Потым набыў вугалю, зрабіў неабходныя для працы інструменты. Тым часам калгаснікі прывялі ў парадак памяшканне, і ў кузні пачаўся рамонт.

Працую з усёй стараннасцю, не шкадуючы сіл. За зімовы час адрамантаваў 45 плугоў, усе бораны, 6 акунікаў. Перадраў калёсы, дзе трэба замяніць утулкі, падоскі, направіў шыны. Адрамантавана веялка, на якой ачышчалася зерне.

Па пранове калгаснік зрабіў таксама некалькі дзесяткаў мацых для агароднай брыгады. У хуткім часе будаўць адрамантаваныя канія малатарні, якія пашавалі немцы.

Амаль усе кавальскія работы ў нашым калгасе закончаны. І мы рашылі дапамагчы суседніму калгасу «Новае жыццё», які пакуль што не мае свайгі кузні. Ад суседзіў начаў паступаць інвентар. І прикладу ўсе намагані, каб у калгасе «Новае жыццё», як і ў нас, увесе інвентар быў у поўнай гатоўнасці.

Наваль Іосіф ЗАПЕКІН.

Аднаўлецца жыццё ў вызваленых ад німецна-фашысцкіх захопнікаў раёнах Советскай Беларусі.

НА ЗДЫМКУ: паравы млын, адноўлены і пушчаны ў эксплуатацыю ў калгасе «Беларус», Добрушскага раёна, Гомельскай області.
Фото Л. Велікіханіна.

